

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.
Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1934. Št. 7.

Posamezna šte. 1 Din.

Tabernakelj

Ko se že napravlja nov tabernakelj za našo župno cerkev, bo morda zanimalo župljane, kako se je v zgodovini katoliške cerkve shranjevalo sv. Rešnje Telo in komu slični načrt novega tabernaklja.

V prvi dobi krščanstva, ko je besnelo preganjanje, je Cerkev skrbno pazila, da se je sv. Rešnje Telo dobro shranilo, da ne bi prišlo v roke nevernikom. Tačas je bilo dovoljeno, da so imeli verniki sv. Rešnje Telo shranjeno tudi doma. V svojih zbirališčih in cerkvah pa najbrž niso imeli določenega prostora za shranjenje Najsvetejšega. Verjetno je, da so radi varnosti shranjevali duhovniki sv. Euharistijo doma na svojem stanovanju.

Ko pa je Cerkev dosegla svobodo in so začeli zidati veličastne cerkve, so sv. Rešnje Telo shranjevali v takozvanih pastoforijih. To so bile najbrž v zid napravljene zaprte vdolbine, nekoliko podobne našim tabernakljom. Pogosto je nad oltarjem visel votel golobček, ki se je odpiral in so v njem shranjevali Najsvetejše. Ti golobčki so bili ponekod zelo dragoceni: iz srebra, zlata in okrašeni z dragimi kamni. Ponekod so nad oltarjem napravili stolpič, ki je bil votel in je v njem visel golobček, v katerem so shranjevali sv. R. T. Drugod je nad oltarjem visela nekaka pušca, mala škatljica, kjer so zapirali sveto Euharistijo.

V trinajstem stoletju pa so začeli shranjevati Najsvetejše v malih omarah, ki so bile poleg oltarja vzdane v zid. Te omarice so bile podobne omarici z malimi železnimi vratmi, ki se nahaja na evangelijski strani pri oltarju v naši župni cerkvi. Ta omarica je pri naši cerkvi napravljena za shrambo svetih olj. Ni pa izključeno, da se je v tej omarici v naši župni cerkvi tudi kdaj hranilo Najsvetejše v prvi dobi.

Te omarice na stenah so vedno bolj krasili, kolikor bolj je rastlo češčenje sv. Rešnjega Telesa. V prvi dobi gotskega sloga so nastale visoke božje hišice, ki so bile napravljene iz lesa, kamna, kovine ali pa celo iz slonove kosti. Te božje hišice so stale prvotno ob steni na visokem podstavku, sredi omarica, nad njo pa visoka gotska strešica, oziroma gotski steber. Ta steber je bil ponekod zelo visok in je segal do stropa. Ponekod je bil na vrhu celo upognjen, da je križna roža vrhu stebra bila obrnjena nizdol, kakor cvetlica na upognjenem stebelu. Zelo verjetno je, da je imela v prvi dobi tudi naša župna cerkev podobno božjo hišico z visokim stolpičem.

V tem slogu je napravljen znameniti tabernakelj pri cerkvi sv. Dominika v Sieni, ki ga je napravil eden največjih umetnikov v zgodovini — Michelangelo.

V 16. stoletju pa se pričena nova doba. Protestantje so začeli tajiti pričujočnost Jezusovo v najsvetejšem zakramentu. Kot odgovor na to se je pričelo v katoliški cerkvi bolj gojiti češčenje svete Euharistije. Sv. Rešnje Telo se je pogosteje izpostavljalo, da se je bolj poudarjalo

katoliška vera v resnično pričujočnost Jezusovo v tem zakramentu. Prirejale so se procesije in druge pobožnosti v čast svetemu Rešnjemu Telesu. Radi tega so se božje hišice začele postavljati na oltar ali pa za oltar, da se je moglo na njih tudi izpostavljati Najsvetejše javnemu češčenju. Za oltarjem visoko stoji tudi znamenita božja hišica v Sieni. Ko so božje hišice prenesli, oziroma preselili iz sten na oltar, so jih pač morali preurediti z ozirom na liturgične potrebe. Tako so nastali na oltarjih tabernaklji v raznih oblikah, kakor jih je pač narekoval slog cerkve. V prvi dobi gotike so splošno prevladovali visoki gotski stebri, oziroma visoki gotski tabernaklji, podobni prejšnjim božjim hišicam.

In misel teh božjih hišic, oziroma visokih gotskih tabernakljev je za našo cerkev v modernem slogu povzel prof. Vurnik, ko je napravil načrt za našo župno cerkev.

Mnogim kar ni moglo v glavo, čemu nad tabernakljem pač ta veliki stolp, ali „štok cukra“, kakor so nekateri rekli. To je prav pristna in prvotna oblika tabernaklja! Božja hišica z visokim stolpom!

In tak stolpičast tabernakelj spada ravno v našo visoko gotsko župno cerkev. Ta visoka prostornina sama sili umetnika, da mora v njo postaviti nekaj, kar odgovarja temu kipenju stavbe v višino! Predstavljajte si, da bi v našo župno cerkev postavili na pr. široki oltar šmartinske župne cerkve! Zakril bi vsa okna in v prezbiteriju bi nastala tema! Ti lepi prostori v prezbiteriju bi bili ubiti, ali vsaj do veljave ne bi prišli. Ko je zamišljal umetnik naš novi tabernakelj, je moral imeti pred očmi sledeče: Arhitektura cerkve in posebno prezbiterija mora ostati v vsej svoji veličini in je ne sme kaziti novo delo. Tabernakelj mora odgovarjati višini prostora v prezbiteriju, mora kakor gotski slog kipeti v višino, ne sme ubijati svetlobe, ne sme zakrivati oken.

Seveda ni mogoča še jasna sodba, kak vtis bo napravilo novo delo, ko bo postavljen oltar v cerkev. Umetniki pravijo, da bo zelo primeren za te prostore. Vsekakor je to originalen poizkus staro misel božjih hišic uresničiti v moderni obliki.

Renovacija župne cerkve

Kamnoseška dela za novi oltarni nastavek je že dovršil kamnoseški mojster Rudolf Jeglič v Kranju.

Kipi župnih patronov iz kararskega marmorja so tudi že izgotovljeni pri akademičnem kiparju Goršetu.

Dela pri tabernaklju tudi hitro napredujejo, vendar bo radi posebne konstrukcije tabernakelj šele nazadnje izvršen okrog srede avgusta.

Poprava cerkve hitro napreduje. Stropna rebra so že skoro vsa ostrgana, barva na poljih med rebri je odstra-

njena. Zadnji čas so delavci od stebrov odklesali apneno malto. Vsi stebri v cerkvi so iz obdelanega kamna, ki bo ostal, kakor je bil prvotno, brez ometa. Najlepše pa se je pokazal naš zvonik. Sedaj se vidi, da je ves naš zvonik zunaj in znotraj cerkve sezidan iz samega obdelanega kamna. V notranjščini cerkve je ravno tako lep, če ne lepši, kakor na zunanji strani. Ko se sedaj zvonik lupi od nepotrebne ometa, se mora človek kar čuditi, kako so mogli tako obdelan kamen še ometati! Na koru se je najprej dognalo, da sestoji ves zvonik iz samega lepo obdelanega kamna, tam se tudi najlepše vidijo vse lepe oblike mogočnega, pa tudi elegantnega zidovja s krasnimi oboki. V cerkvi na sprednji strani je kamen dobro ohranjen, pod korom pa je ponekod prvotni kamen uničen in nadomeščen z malto. To bo treba spraviti v prvotno stanje in nadomestiti obdelani kamen z novim kamnom. Tako lepega in mogočnega zvonika, ki bi bil ves iz obdelanega kamna, gotovo nima vsa Slovenija, pa tudi v državi mu jih je malo par v lepoti. Na stropu in sicer le v srednji ladji v zadnji polovici so se odkrile stare suhe freske, ki izvirajo iz pozne gotike, to je iz konca 15. stoletja in so tako kakih 450 let stare. V posameznih poljih so vrh lepih ornamentov naslikani angeli, ki igrajo na razne instrumente. Na sprednji polovici glavnega oboka pa sta se odkrila le dva naslikana angela. Freske bo popravil akademski slikar Sternen, ki je popravil svoj čas tudi oltarno sliko na Pungratu. Zadnje dni se pripravlja zid za napeljava elektrike, ki bo na novo urejena. 3 stekleni lustri se bodo prepeljali v Ljubljano Kregarju, da jih popravi in namesti na njih električne svetiljke. Pri delih se skoro vsak dan pokaže kaka nova potreba in novo popravilo. Treba se bo pa pač omejiti radi denarnih sredstev. Škoda, da ne bo mogoče vse cerkve že sedaj popolnoma restavrirati, kar bi bilo pač najboljšje. Pa bo moral ostati še nepopravljen kor, ki bo zelo motil s svojim „kičem“. Prof. Vurnik predlaga, da bi se mesto lesenega balkona napravil balkon za kor iz betona, ki bi bil kamnoseško enako obdelan, kakor je ves zvonik. Orglje so skoro popolnoma odpovedale, igrata samo še dva registra. Nujno vpijejo po popravilu!

Izkaz darov za popravilo župne cerkve

Jugočeska Din 10.000, Hranilnica in posojilnica v Kranju Din 10.000, Gorjanc Franc Din 6000, Zabret Joško Din 5500, Dr. Beno Sabothy Din 5000, Kokl Matija Din 2000, ga. Puppó Josipina Din 2000, Fock Ignacij Din 1000, Rant Janko Din 1000, Savnik Ivan Din 1000, Dr. Šilar Igo Din 1000, ga. V. iz J. Din 2000, G. I. Din 1000, Adamič Din 1000, Pečnik Frančiška Din 1000, Malenšek Din 1000, Rakovec Marija Din 1000, ga. F. Din 500, Colmar-Anderwald Din 200, Lužar-Lukanc Din 100, Šipic Din 100, Švelc Huje Din 100, Soklič Din 100, Šinkovec Bogomir Din 100, notar Pleiweis Din 300, Semen Din 20, Božič Din 100, Jezeršek Neža Din 500, Jezeršek Stanko Din 100, Kokalj Marinka Din 100, Mohor Anton Din 50, Levičnik Frančiška Din 50, Pečnik Marija Din 400, Pravst Angela Din 50, Bidovec Pavla Din 300, Kotlovšek Jan. Din. 20, Zupan Frančiška Din 10, Benedik pri Joštarju Din 150, Šimunac J. Din 50, Neimenovana Din 10, Šegš Ana Din 50, Krenner Frančiška Din 100, Brolih Din 10, Hlebš Rudolf Din 200, Rekar Ivan Din 50, Osredkar Miha Din 20, Bidovec Janko Din 40, Šink Franc Din 200, Šink Jožefa Din 100, Ham Karl Din 100, Kos Anton Din 50, Torkar Janko 100.

Nabiralna akcija za renovacijo župne cerkve bolj počasi napreduje, ker radi obilnega dela ni mogoče napraviti več obiskov. Upam, da bo mogoče tekom leta obiskati po večini vse družine, vsekakor pa se bo nabiralna akcija zavlekla tja v zimo.

Veriga sv. Antona Padovanskega

Po kranjski župniji in okolici kroži zadnje čase pismo sledeče vsebine:

Veriga sv. Antona Padovanskega

Ta veriga je bila začeta od sv. Antona Padovanskega in nje namen je obiti celi svet. Ker je sv. Anton močen in velik priprošnjik, napravi svojim dragim vernikom velika čuda. Zato je potreba: izmoliti 13 verovanj v 13-ih dneh in odposlati vsak dan po eno kopijo onim, katerih poznanstva imamo in prijateljem katerim najbolj srečo želimo.

Ta veriga začeta je na Francoskem, od nekega vrhovnega ameriškega generala in mora narediti krog po celem svetu. Ako je mogoče odposlati v teku 24 ur po prejemu tega člana verige, že takoj prvo kopijo.

Prosim vas, ne prekinjajte, ker vas radi tega zamore zadeti velika nesreča. Po odporni vseh 12-ih kopij vas bo razveselili velik in radosten dogodek za vas.

Opomba: Gospodična Franica je tako zadela na loteriji 60.000 Din, a gdč. Kaman je izgubila celo svojo obitelj, ker je prekinila verigo, ravno tako gospa N. Venera izgubila je radi tega svojo najdražjo hčer. Nasprotno so pa Mrajevci dobili zopet na loteriji 50.000 Din. Znana filmska igralka Pola Negri, se ima zahvaliti samo tej verigi, da se je poročila s princem R. R. Že pokojni in najznamenitejši filmski igralec, ljubimec vseh ženskih src, Rodolfo Valentino, prekinil je to verigo in v treh dneh je bil zdrav in že mrtev. Mnogokratni milijonar Henry Ford, mora svojo srečo zahvaliti zopet samo verigi sv. Antona in pa temu, da ni prekinil te verige. Zato naj bo večna slava sv. Antonu Padovanskemu.

Kdor taka pisma piše, greši in kdor tem praznim marnjam verjame, greši. Sramota za 20. stoletje in za naš narod, da se dobe še tako praznoverni ljudje, ki take neumnosti delajo in verjamejo. Prav in lepo je, da se časte svetniki in dobro je, da verniki časte velikega čudodelnika sv. Antona Padovanskega in se mu priporočajo. To je pa čisto navadno praznovanje, če kdo misli, da je sreča ali nesreča odvisna od tega, če kdo to verigo 13 verovanj, 13 dni in trinajstih pisem drži ali opusti. Vse te čenčarije si je izmislila kaka prismojena duša in praznoverni pa temu nasedajo in se boje tega prokletstva, če ne bi držali verige! Kadar dobite taka pisma, jih vrzite v peč!

Župnija Kranj

Oznanila za julij

1. VI. nedelja po binkoštih, prva nedelja v mesecu, ob 6. uri sv. maša z blagoslovom, skupno mesečno sv. obhajilo za moške. V Ljudskem domu shod za žensko Marijino družbo.

5. Sv. Ciril in Metod, slovenska apostola.

8. VII. nedelja po binkoštih, slovesno praznovanje slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ob 10. uri petta sv. maša. Popoldne shod za dekliško Marijino družbo.

15. VIII. nedelja po binkoštih, služba božja po navadi, popoldne shod za III. red.

16. Karmelska Mati božja.

22. IX. nedelja po binkoštih, god sv. Marije Magdalene, ob 10. uri sv. maša na Rupih in doma v župni cerkvi.

25. Sv. apostol Jakob.

26. Sv. Ana, patrona ženske Marijine družbe, ob 6. uri sv. maša za žensko Marijino družbo in skupno sv. obhajilo za družbenice. Ob pol 6. uri zjutraj sv. maša v Šmartnem za Hujansko sososko.

29. X. nedelja po binkoštih, služba božja po navadi.

Mrliška kronika

1. **Potočnik Slavka**, hči čevljarja, Premskovo št. 12. roj. 11. maja 1934., umrla 26. maja.
- Viharnik Frančiška roj. Močnik**, žena posestnika, Premskovo št. 19. roj. 24. febr. 1868., umrla 6. junija.
3. **Žontar Primož**, posestnik, orožniški stražmojster v pokoju, Kranj — Kokriško predm. 101., roj. 7. junija 1858., umrl 20. junija.
4. **Žebre Janez**, zidar, Kranj 52., roj. 11. avg. 1874., umrl 22. junija.

Župnija Šmartin pri Kranju

Oznanila za julij

1. VI. nedelja po binkoštih. Božja služba po navadi. Popoldne ob 2 krščanski nauk in litanije.
2. Obiskovanje M. D. Ob 6 v Crngrobu obljubljen maša za sitarsko rokodelstvo.
5. Sv. Ciril in Metod, apostola Slovanov. Zvečer ob pol 7 ura molitve pred prvim petkom.
6. Prvi petek v mesecu. Sv. maša pri oltarju S. J.
8. VII. nedelja po binkoštih. Zjutraj božja služba po navadi, ob 9 peta sv. maša v čast sv. Cirila in Metoda z blagoslovom, popoldne ob 2 ura molitve in litanije S. J. Zjutraj obhajilo mož in fantov.
12. Sv. Mohor in Fortunat. Ob 4 sv. maša v Stražišču, po maši gre obljubljen procesija k Sv. Joštu, kjer bo sv. maša z blagoslovom in litanije.
15. VIII. nedelja po binkoštih. Božja služba po navadi.
16. Karmelska M. božja.
22. IX. nedelja po binkoštih. Božja služba po navadi. Shod Marijine družbe.
25. Sv. Jakob apostol.
26. Sv. Ana. Romarski shod pri Sv. Joštu, kjer bo cerkveno opravilo zjutraj ob 6 in ob 9.
29. X. nedelja po binkoštih. Božja služba po navadi, shod 3. reda.

Poročeni

1. **Auherst Alojzij**, mizar v Zg. Bitnju, in **Ivana Udovč** iz Stopič, poročena 10. 6. v Ljubljani.
2. **Bedina Anton**, tovarniški delavec iz Tržiča, in **Sedej Frančiška**, tovarniška delavka iz Hotavelj, poročena 17. 6.
3. **Draksler Janez**, posestnik v Orehku, in **Marija Šifrer** iz Žabnice, poročena 27. 6.
4. **Ivan Arhar**, krojač v Dorfarjih, in **Katarina Hafnar roj. Škof**, poročena 24. 6.

Umrli

- Ivan Rant**, tovarniške delavke sin, star 3 mesece, umrl 22. 6. v Javorniku.
- Ivan Hafnar**, žena hišarja in čevljarkega mojstra, stara 92 let, umrla 29. 6.

Razno

Marijanišče je v sredo, dne 20. junija, prvič obhajalo po novem škofijskem redu svoje celodnevno češčenje. Bil je to lep dan za hišo, ki je v globoki veri ob svojem božanskem Gospodarju pozabila na bridki kruh sirot...! Ob 6., 7. in 8. uri so bile sv. maše z ljudskim petjem, ob 10. pa so zapeli naši mali gojenci sirotišča in zavetišča. Po-

poldan ob 5 je bila pridiga in slovesne pete litanije presv. Srca Jezusovega z zahvalno pesmijo. Kapela je bila cel dan dobro obiskana, popoldan pa je bila premajhna, da bi mogla sprejeti v svoje okrilje vse častilce svete Euharistije, ki so prišli k zaključni slovesnosti.

Darovanje v nedeljo 3. junija je prineslo: ob 6. Din 873.75, pri osmi sv. maši 925.25, ob 10. pa Din 853, popoldan Din 522.75, torej skupno Din 3038.75. Vsem darovalcem prav lepa hvala!

Krivoverske knjige zopet neki kolporterji prodajajo po hišah. Če nima verska knjiga na prednji strani potrdila škofijskega ordinariata, potem veste, da taka knjiga ni spisana v katoliškem duhu. Opozarjamo na to, da napravi velik greh, kdor krivoverske knjige bere ali če jih samo v svoji hiši hrani.

Mesto **venca** za pok. g. Primožem Žontarjem je daroval za župno cerkev g. Karl Ham Din 100. Iskrena hvala!

Primskovo. Podružna cerkev na Primskovem bo kupila od Zupan Marijane stavbišče, na katerem je stala pogorela hiša in gospodarsko poslopje in nekaj vrta okrog, vse v približni meri 2500 m². S tem bo cerkev na Primskovem mnogo pridobila, ker je dosedaj vse zelo kazila mala, slamnata hiša z gospodarskim poslopjem, katerega kap je segal celo na pokopališče. Da se bo moglo kupiti to zemljišče, bo podružna cerkev na Primskovem prodala zemljišče ob cesti v bližini cerkve, to je parcelo 69/5, ki jo je svoj čas daroval tamkajšnji cerkvi g. Likozar, trgovec v Kranju. Dražba za to parcelo se bo vršila v nedeljo, dne 8. julija po litanijah, ob 3 pop. na licu mesta na Primskovem. Cerkveno predstojništvo bo parcelo prodalo največjemu ponudniku, vendar pa si pridrži na dan dražbe pravico, da parcele ne proda, če se ne dobi kupec, ki bi plačal vsaj minimalno ceno, ki se bo določila.

Na praznik sv. ap. Petra in Pavla se je vršil na Primskovem sestanek vseh gospodarjev iz Primskovega in Gorenj, kjer so vsi odobrvali ta nakup in prodajo in se je sklenilo, da obe vasi napravita okrog pokopališča in novo kupljenega sveta betonsko ograjo. To delo bi se izvršilo koncem julija. Posestniki, ki imajo vprežno živino, bi vozili pesek, drugi bi pa z ročnim delom pomagali. Kedar se bo to delo vršilo, se bo oznanilo in upamo, da se bodo vsi, ki spadajo pod primskovski zvon, radi udeležili tega dela. Če bi pa od kake hiše ne hoteli nič pomagati, se bo pa poračunalo to delo ob priliki kakega pogreba pri dotični hiši z večjim prispevkom za pokopališče.

Ženska Marijina družba. K shodu dne 10. junija smo pismeno povabili 100 žena iz župnije, naj pristopijo v kongregacijo za žene. Temu vabilu se je odzvalo 42 žena, ki so vstopile kot kandidatnje v kongregacijo. Morda smo kako ženo prezrli, ki bi morda bila pripravljena vstopiti v Marijino družbo, pa je nismo povabili. Naj tega nikar ne zameri! Pri toliki župniji pač ni mogoče imeti popolnega pregleda in se kaj lahko izpusti, namenoma pa ni bila nobena izpuščena. Tem potom še enkrat vabimo vse dobre krščansko misleče matere, da se vpišejo v Marijino družbo za žene. Vabimo vse meščanske gospe, delavke in kmetice! Lani je štela Marijina družba za žene 249 članic in 8 kandidatinj. Pri shodu, dne 1. julija so se vršile volitve v predstojništvo. Izvoljen je bil skoro ves stari odbor s prednico gospo F. Dolenčevo.

Ženska Marijina družba v Kranju je sklenila, da plača kip farne patrone Kancijanile in v ta namen zbira pri svojih članicah po župniji.

10 zapovedi staršem za počitnice

1. Skrbi, da gredo otroci redno vsako nedeljo k sv. maši.
2. Opomni otroke, da opravijo vsak mesec sv. spoved.
3. Skrbi, da imajo otroci tudi v počitnicah kaj dela.
4. Ne pusti nikdar mladine na izlete brez nadzorstva.
5. Dečki in deklince naj ne delajo skupnih izletov v planine.
6. Ne dovoli, da bi se skupno kopali dečki in deklince.
7. Na počitnice pošlji svoje otroke le k dobrim družinam.
8. Poglej, kaj mladina bere in skrbi, da ne bo imela slabih knjig.
9. Dobro pazi, da mladina ne bo zahajala h kino predstavam, ki niso popolnoma neoporečne.
10. Skrbi, da otroci ne pridejo v slabo družbo.

Duh. svetnik France Pokorn:

Kranjski župniki

Sluga je imel leta 1828 svojo zlato mašo, leta 1838 pa demantno. Pri teh letih seveda ni mogel več opravljati svoje službe, kakor bi rad. Zato je prevzel dekanijske posle že leta 1831 nakelski župnik Blaznik Blaž kot prodekan. Zaradi slabih oči je dobil Sluga privoljenje od škofa opravljati sv. mašo v domači kapelici z asistenco enega duhovnika. V tej kapelici na steni nad vhomom visi slika njegovega krstnega patrona sv. Frančiška Borgije, ki jo je prinesel s seboj iz samostana in jo inventarično zapustil župnišču z opazko, „da bodo nasledniki vedeli, da je bil tudi en redovnik iz razpuščenega kostanjeviškega samostana župnik v Kranju.“ Slika je zanimiva.¹ Svetnik nad oblaki ima sklonjen v gubo pred seboj križ, pod njim smrt, katero resno premišljuje in o minljivosti časnega v pričujočnosti božji, kar priča oko božje med zvezdami zgoraj v kotu slike. Izpod križa pa visi zapečaten pismo, ki priča, da je bil ob koncu svojega življenja kot papežev legat poslan na razne dvore svetnih vladarjev v zadevah vojne proti Turkom leta 1571 in dosegel mnogo uspehov. Poleg sebe ima biret, oblečen pa je kot redovniški abbé. Pod to sliko zdolaj pod oblaki na zemlji pa stoji kostanjeviški samostan, kakršen je bil pred razpustom leta 1785.

Posebno trdnega zdravja pa Sluga sploh ni bil, ker je že leta 1800 ob nastopu župnije zapisal o sebi, da je slaboten (vires debiles), pa je vendar učakal lepo starost 88 let in 9 mesecev. Slednjič je prišel večer njegovega dolgega blagonosnega življenja in Gospod, kateremu je služil v duhovskem stanu 64 let, je poklical k sebi zvestega delavca dne 19. julija 1842 opoldne. Mrtvaški spreved v v četrtek 21. 7. je vodil prodekan Blaznik Blaž na mestno pokopališče, kjer so položili ob spremstvu 44 duhovnikov in ogromne množice žalujočega ljudstva njegovo truplo v zemljo poleg 13. postaje križevega pota. Na sivi spominski plošči je kratek napis s sklepnimi besedami v latinščini: »Jaz sem vstajenje in življenje, kdor veruje v mene, bode živel, četudi umrje.« (Jan. 11, 25.)

Svojo knjižnico z omarami je daroval škofu Wolfu s prošnjo, naj jo blagovoljno sprejme za ustanovitev župnijske knjižnice v Kranju, ki še dandanes obstoja.

54. Anton Pad. Zarnik,² župni upravitelj od avgusta do 1. oktobra 1842 kot prvi mestni kaplan. Luč sveta je ugledal na krtini pri Dobu dne 30. maja 1802 pri Kovaču št. 41. Oče Andrej in mati Katarina roj. Krivec sta bila kmeta. Šolal se je v Gradcu, v Ljubljani, v Celju in spe v Ljubljani, kjer je 21. avg. 1830 s prejetjem mašniškega posvečenja dovršil bogoslovje in na angelsko nedeljo istega leta imel na Krtini svojo novo mašo. Kaplanoval je sprva v Prečini pri Novem mestu, kjer je ostal do sv. Jakoba l. 1831. Od tam je odšel na Čatež ob Savi, kjer je opravljal duhovna opravila na Jesenicah pri Vel. Dolini pri kontumaciji, ki je gradila koleri pot čez mejo. Odtam so ga poklicali 30. 10. 1831 v Šenčurju pri Kranju, kjer je služboval do 11. 8. 1837, nato v Cerkljah, odkoder pride dne 7. 5. 1841 v Kranj za prvega kaplana in kot tak je bil obenem tudi provizor mestne župnije čez dva meseca 1842. Ko je prišel novi župnik v Kranj, je on odšel 28. 11. istega leta za beneficijata v Voglje, kjer je ostal do 16. 4. 1860. Takrat je dobil ljubensko župnijo, na katero so ga vmeslili o sv. Juriju 1860 Pet let pozneje ga je ljubljanski stolni kapitel izbral za župnika v Naklem dne 8. 6. 1865 in dan pred sv. Mihaelom je bil investiran v Ljubljani; stolni prošt Anton Kos ga je župljanom predstavil. Na angelsko nedeljo 1880 je obhajal v cerkvi sv. Petra v Naklem svojo zlato mašo in ob tej slovesnosti je bil imenovan od škofijstva za duhovnega svetnika. Demantne maše pa ni učakal, kajti dne 27. 11. 1888 mu je neizprosna smrt pretrgala nit življenja.

Kjerkoli je služboval Zarnik, povsod si je zagotovil trajen, neizbrisen spomin, kajti bil je delaven in goreč mož. V Šenčurju je zidal leta 1836 kaplanijo, v Vogljah župnišče in hlev, prikupil je tukaj 33 kv. sežnjev obsežen vrt ter omislil nova stranska oltarja in prižnico. V Ljubnem je dal iz rdečega marmorja izklesati nov tabernakelj, zelo je popravil cerkev in župnišče. Zelo veliko je pa storil v Naklem. Ni da bi našteval vse na drobno, kar je oživotvorila njegova marljiva roka; dovolj je, da v misel vzamemo le troje: novo župnišče, kamniti veliki oltar in lepi križev pot v župni cerkvi. To so trije zanesljivi glasniki, ki bodo še poznim rodovom oznanovali o Zarnikovi marljivosti in gorečnosti za čast božjo in blagor župljanov. Povrnil mu je obilo Gospod Bog. Bil je častit duhovnik stare korenine, odkritosrčen značaj in vnet narodnjak — pravi dobra kronika o njem.

¹ Zbornik za umetn. zgodovino, 1930, str. 8.

² Zgodovina Nakla (str. 86) in Cerkelj (str. 97).

Podpirajte

Vincencijevo

družbo